

ניגון תחנונים בראש השנה - מבטיח שנה מבורכת !

- א. נתבאר לעיל, כמה חשוב ענין 'לשון תחנונים', שלרוב הפוסקים אם לא התפלל בלשון תחנונים, אין תפילתו תפילה וחוזר ומתפלל. ואמנם כתב באה"ל בשם פמ"ג שלא לחזור בפועל, ונתבאר לעיל דיש חשש שלא יתקן בחזרתו, מ"מ כבר כתב שם מה מאד יש להיזהר בדבר לכתחילה.
- ב. וענין לשון תחנונים התבאר נמי לעיל, שהוא: לומר את דברי התפילה במנגינה של 'מתחנן' כעני המתחנן לפני העשיר, שבידו להיטיב עימו.
- ג. וגם בברכות ראשונות ואחרונות ושאר דברי שבח ותהילה, ותפילה שבלחש, נתב"ל דגם בהם שייך עניין תחנונים, כי עיקר הדבר זה גישתו לתפילה במצב חיצוני של 'עני המבקש מאת העשיר'.
- ד. ומפני גודל חשיבות תפילות ראש השנה שבם תלויה הצלחת האדם בכל השנה כולה, ראתה הגמרא צורך להזהיר במיוחד על זה. כדאמרין במסכת ראש השנה ט"ז: אמר רבי יצחק כל שנה שרשה בתחילתה מתעשרת בסופה. ופרש"י שרשה בתחילתה - 'שישראל עושין עצמן רשין בראש השנה, לדבר תחנונים ותפילה - כענין שנאמר תחנונים ידבר רש' עכ"ל, עי"ז מתעשרת בסופה בכל הטוב.
- ה. וכתבו התוספות בד"ה שרשה בתחילתה - 'שמתוך שישראלים רשין, ליבם נשבר, ומרחמים עליהם מן השמים' עכ"ל.
- ו. ולכאורא רש"י ותוס' פירשו ב' עניינים, שרש"י כתב 'לדבר תחנונים' משמע דבר חיצוני, ואילו תוספות כתבו 'שליבם נשבר' שהוא דבר פנימי.
- ז. דהיינו שיש שתי עניינים חיצוני ופנימי, החיצוני הוא לדבר בלשון תחנונים, ופנימי הוא להתחנן באמת ולבקש מהשי"ת מרצון ולא כמשאוי. והמעכב בתפילה הוא החיצוני, שצריך לדבר בלשון תחנונים. ומ"מ בעיני נמי את הפנימי, שלא יהא עליו כמשא, אלא להתחנן מרצון לפני השי"ת, וכוונת התוס' לומר שהבטחתו של רבי יצחק היא דווקא בשילוב שניהם, ועוד חידשו התוס', שאם ידבר תחנונים, החיצוני ישפיע על הפנימי, ולא יהיה עליו כמשא וממילא יזכה להבטחת רבי יצחק שהשנה מתעשרת בכל מיני טובה וברכה.
- ח. ומעתה יאירו לנו באור יקרות, דברי הטור סימן צ"ח. "ויתפלל דרך תחנונים, כרש המבקש בפתח ובנחת, ושלא תראה עליו כמשאוי ומבקש להפטר ממנה. ואחר שיעשה כל זה - מובטח לו שתתקבל תפילתו", עכ"ל. ועב"י שהתקשה במקור דברי הטור הללו שמובטח וכו' ולהנ"ל אפשר שדבריו נאמרו בהתאם להבטחת רבי יצחק בגמרא עם פירוש רש"י והתוספות. והטור סבר שמה שהזהיר רבי יצחק על ראש השנה, הוא לפי שבו תלויה כל השנה, אבל ה"ה בכל תפילה ותפילה, על ידי זה מובטח שתתקבל תפילתו, ודו"ק.
- ט. האם צריך עוד משהו יותר מהבטחת רבי יצחק? ובמיוחד שפסק כן הטור הקדוש להלכה?
- מה נשאר לנו, להרגיל את עצמנו להתפלל בלשון תחנונים ובמתינות, וממילא מגיע עי"ז לב נשבר כדברי התוספות, ואז מתקבלות הבקשות וזוכים לשנה טובה לשנת גאולה וישועה, וכל טוב בזה ובבא.